

Millorar la pronúncia del català en graus de Mestre i de Comunicació: una acció d'innovació docent mitjançant el web Guies de pronunciació del català

Laia Royo-Casals (UB)

Josefina Carrera-Sabaté (UB)

Esteve Valls Alecha (UB)

Maria-Rosa Lloret Romañach (UB)

IX Congrés Internacional
de Docència Universitària
i Innovació, Bellaterra,
Universitat Autònoma de
Barcelona,
5-7 de juliol del 2016

CIDUI

Congrés
Internacional
de Docència
Universitària
i Innovació

Congreso
Internacional
Docencia
Universitaria
e Innovación

International
Conference
on University
Teaching
and Innovation

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Marc sociocultural

- La **societat actual** està immersa en un **nou ordre social**.
- Generat per una nova societat del **coneixement**.
- **Canvis** importants en les **pràctiques socials** més tradicionals.
- Afecten **sectors** com ara l'economia, la sanitat, la política, etc.

1. INTRODUCCIÓ

- Nou **estatus quo** → discontinuïtat històrica en relació amb etapes anteriors.
- Noves tecnologies → canvis → **implicacions socials**:

- 1) **Transformació** de les representacions que els individus tenen de la **societat**.
- 2) **Transformacions** del que està relacionat amb la **comunicació**.

1. INTRODUCCIÓ

Què necessita, doncs, la societat?

1. INTRODUCCIÓ

- Més individus especialment preparats per a l'emissió de missatges efectius en tots els àmbits del coneixement.

La llengua oral és una de les eines més importants per arribar a una comunicació eficaç.

1. INTRODUCCIÓ

Però, a Catalunya, quina és la
situació de la llengua oral en
l'ensenyament?

1. INTRODUCCIÓ

- En els **ensenyaments bàsics obligatoris no** ha format part dels currículums.
- Ens els **universitaris**, s'hi ha incorporat recentment, però amb **poc pes** dins del conjunt dels plans d'estudis (graus i màsters d'Ensenyament i Comunicació).

Per tant...

La **llengua oral** ha rebut **poca atenció** a les aules. La **pronúncia**, part necessària per a una bona comunicació oral, ha quedat encara **més desatesa**.

1. INTRODUCCIÓ

- Per **treballar** la pronúncia cal dedicar una quantitat important de **temps** a:
 - **pràctica**
 - **seguiment** individual de l'alumne
- Auge de les **aplicacions** destinades a **l'ensenyament de la pronúncia** assistit per ordinador.
- **Mètode d'autoaprenentatge** o de **reforç** per a les classes de llengua (vg. Carranza 2014).

Guies de pronunciació del català: <http://www.ub.edu/guiesdepronunciacio/>

Guies de pronunciació del català

El web >

Equip >

Abans de començar >

Llengües >

Espanyol - Català

Entonació >

Enllaços >

Faq >

Notícies >

Segueix-nos:

 Universitat de Barcelona

[A]

Articulació

Audicions

Mots aïllats

Mots contextualitzats

Mots contextualitzats I

Mots contextualitzats II

«» Frases

Cançons

Dites o refranys

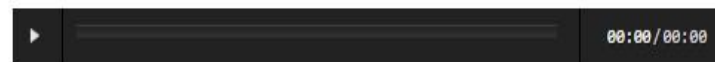
“” Fragments d'autor

Rondalla

Embarbussaments i divertiments

agulla | genoll | ametlla | ampolla | anell | badall | bitllet | camell | cavall | cella | coll | collir | collita
| conill | cordill | cullera | endevinalla | espatlla | faldilla | fregall | full | galleda | lladre | llàgrima
| llarga | llaurar | llavi | llavor | llengua | llenya | lleugera | llibre | llop | lluitar | llum | llumí | lluna
| lluny | motxilla | orelles | paella | parell | poll | ratlla | rellotge | soroll | taller | tombarella | ull
| ulleres | vaixell

1: La noia va dir agulla a l'orella.

1. INTRODUCCIÓ

1.2. Contextualització

- Ensenyament de la llengua oral a la Universitat de Barcelona:
 - Graus de Mestre: Llengua Catalana per a l'Ensenyament
 - Graus de Comunicació i Indústries Culturals: Gèneres i formats de la comunicació oral
- Impossibilitat d'atendre aspectes de pronúncia:
 - Grups heterogenis
 - Assignatures de pocs crèdits

2. OBJECTIUS

- Millorar la pronúncia del català en futurs mestres i comunicadors que tenen l'espanyol com a L1 o bé presenten interferències entre català i espanyol.
- Proporcionar eines d'aprenentatge autònom als estudiants.
- Gestionar les pròpies mancances en aspectes de pronúncia del català per millorar-la.
- Expressar-se oralment amb més fluïdesa i desimboltura.

3. METODOLOGIA

3.1. Acció d'innovació docent

- 4 grups d'alumnes:
 - 2 de la Facultat d'Educació (Grau de Mestre d'Educació Primària i Grau de Mestre d'Educació Infantil)
 - 2 de la Facultat de Filologia (Grau de Comunicació i Indústries culturals)

3. METODOLOGIA

- Tipus d'avaluació: inicial i final
- Tipus de prova: oral
 - Lectures de 33 frases
 - Lectures d'un text de 100 paraules
 - Narracions espontànies de tires còmiques

3. METODOLOGIA

Quins són els sons més susceptibles de ser problemàtics?

Espanyol peninsular Català

El web >

Equip >

Abans de començar >

Llengües >

Entonació >

Enllaços >

Faq >

Notícies >

Segueix-nos:

Mode
d'articulació

Lloc d'articulació

	Bilabial	Labiodental	Dental	Alveolar	Postalveolar	Palatal	Velar	
Oclusiu	p	b	t	d			k	g
Africat				ts	dz	tʃ	dʒ	
Fricatiu		f	θ	s	z	ʃ	ʒ	x
Nasal	m						n	ŋ
Vibrant								
Bategant				r				
Lateral				l				
Aproximant	β		ð				j	w/ɣ

dotze

metge

jaqueta

Aquest so apareix als mots:
zebra
colze
caça

peix

llapis

any

pam

dotze

metge

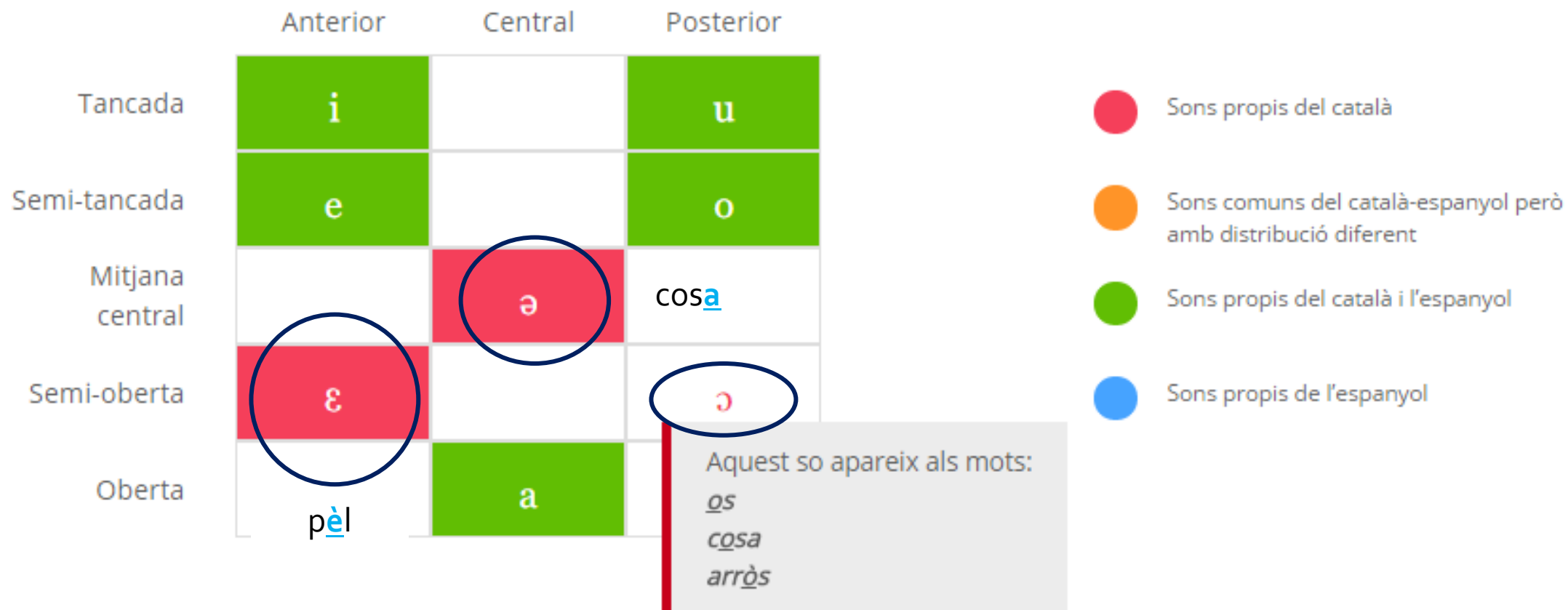
jaqueta

Aquest so apareix als mots:
zebra
colze
casa

peix

any

llapis

3. METODOLOGIA

Distribució dels alumnes de l'experiència d'innovació amb les Guies

	Magisteri	Magisteri	Comunicació	Comunicació
Estudiants	31	21	10	10
Docència	Semestre 1	Semestre 2	Tarda	Matí
Guies	No	Sí	No	Sí
Grups	Grup de control	Grup experimental	Grup de control	Grup experimental

3. METODOLOGIA

3.2. Anàlisi de les dades recollides

- Transcripció de les proves orals en una base de dades.
- Anàlisi estadística (programa Statgraphics):
 - Descriptius
 - Tabulacions creuades

4. RESULTATS I DISCUSSIÓ

Pronúncies pròpies i no pròpies
del català en les avaluacions
inicials i finals de tots dos grups

■ Pronúncia no
pròpia del català

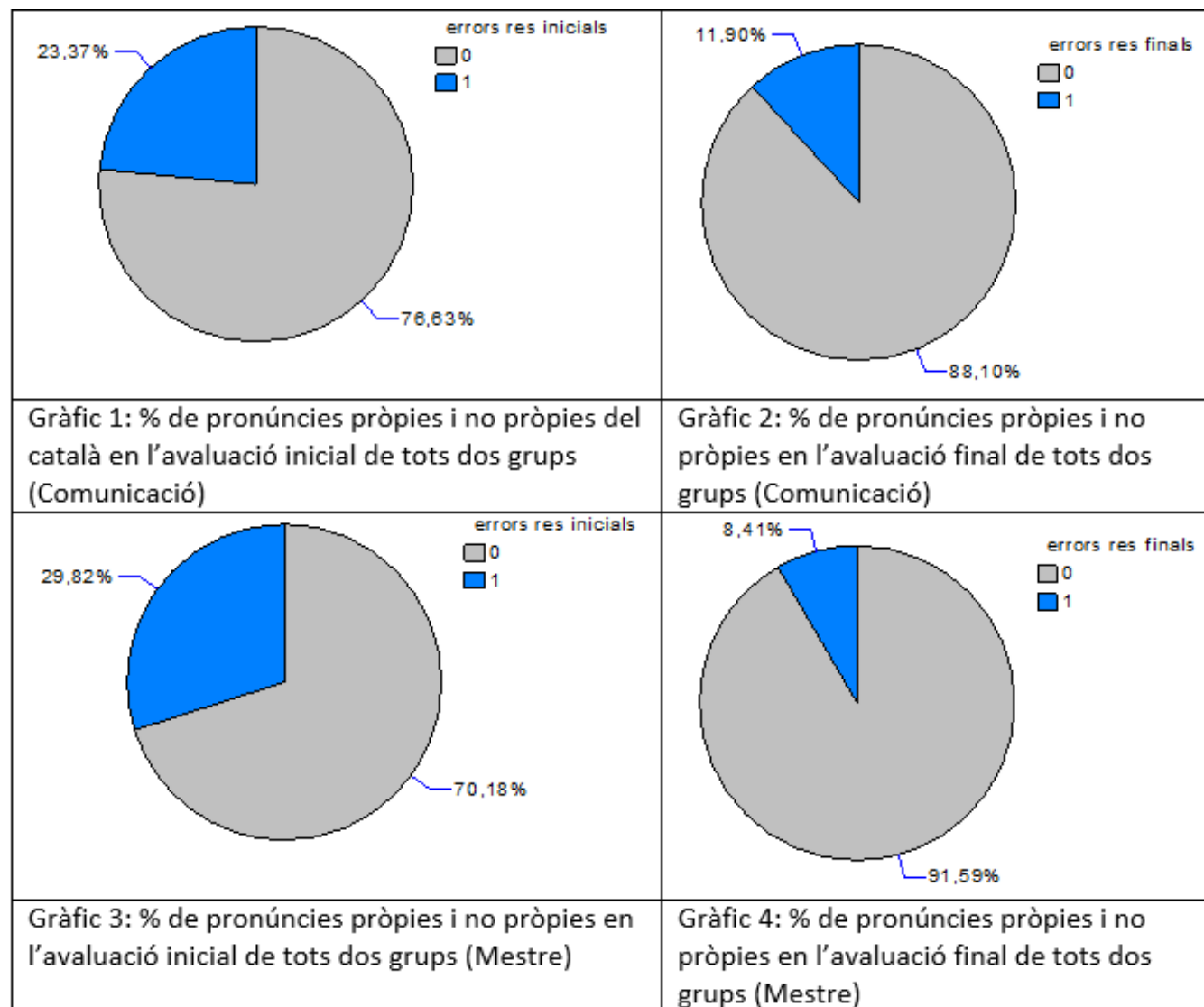
■ Pronúncia pròpia
del català

Comunicació

Mestre

Avaluació inicial

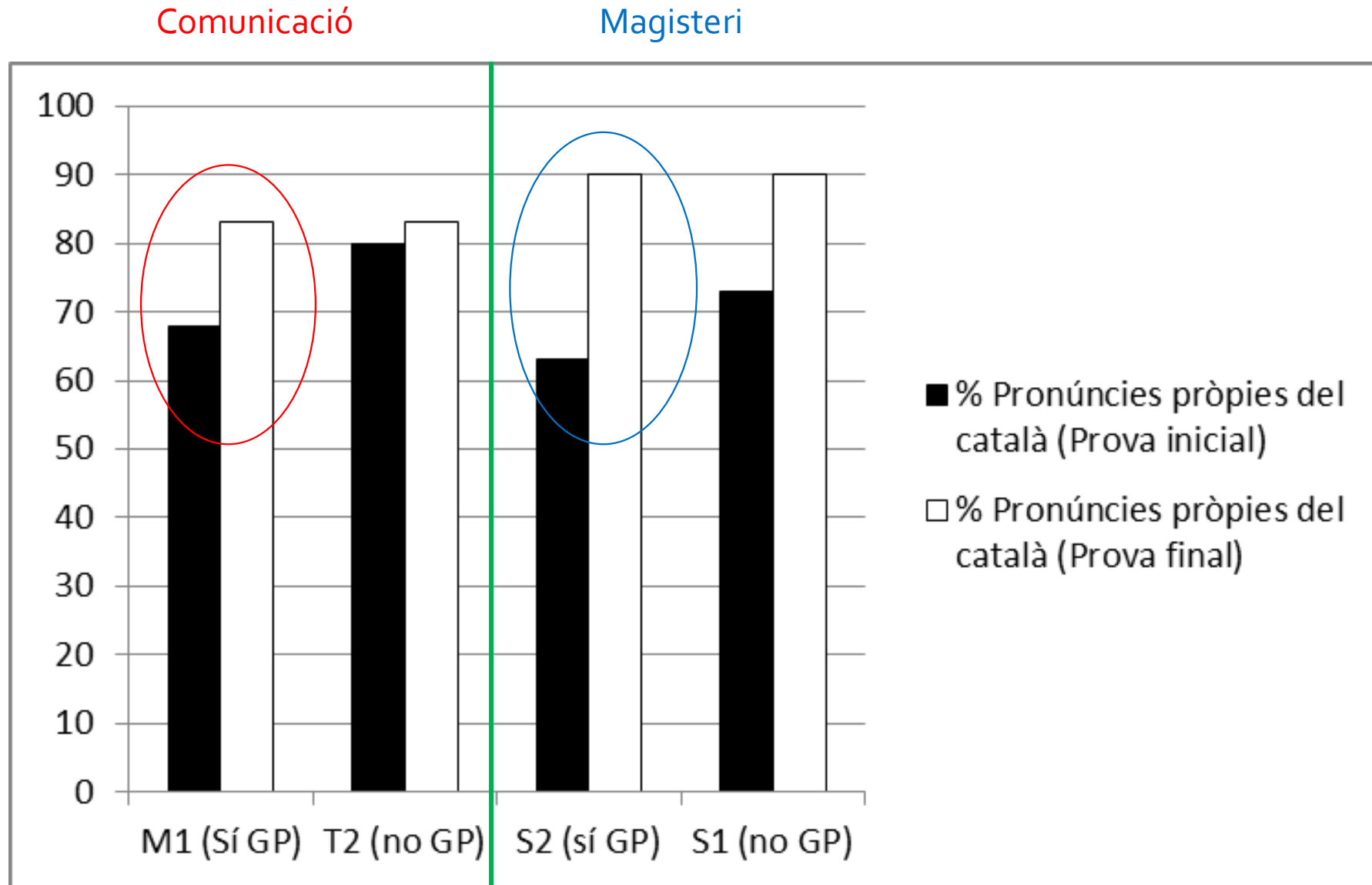
Avaluació final

4. RESULTATS I DISCUSSIÓ

- Què va permetre **obtenir més beneficis** en la millora de la pròpia pronúncia?
 - Ús de les **Guies** en lloc d'altres materials
 - Tallers complementaris de pronunciació proposats pel professorat
- Començament de curs: competència fonètica del grup de control més elevada que la del grup experimental.
- Final de curs: diferència neutralitzada.
- **Millora** de la pronúncia **significativa** en <ll> i <s>.

Percentatge de pronúncies pròpies del català en les proves inicials i finals dels estudiants

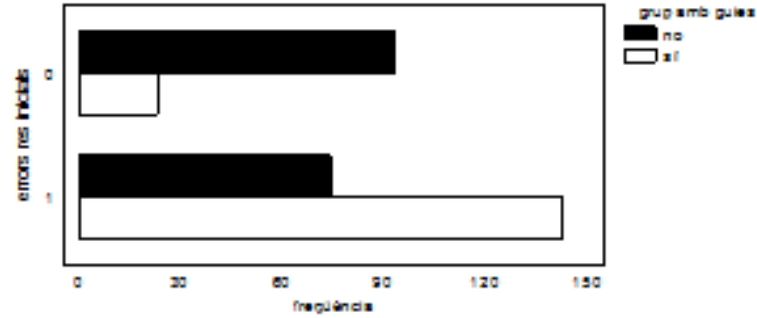
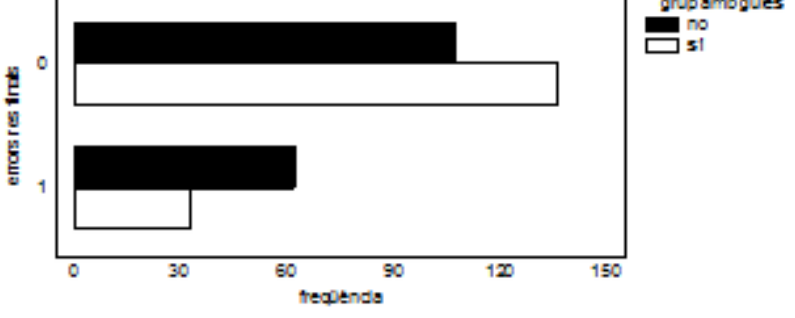
Pronúncies pròpies i no pròpies en la producció de <ll>

- Grup de control
- Grup experimental

(o): Pronúncies pròpies
(1): Pronúncies no pròpies

Avaluació inicial

Avaluació final

	
p-valor (X²): 0,0000	p-valor (X²): 0,0004
Gràfic 5: pronúncies pròpies (0) i no pròpies (1) en la producció de <ll>. Prova inicial dels estudiants de Comunicació (grups control i experimental)	Gràfic 6: pronúncies pròpies (0) i no pròpies (1) en la producció de <ll> . Prova final dels estudiants de Comunicació (grups control i experimental)

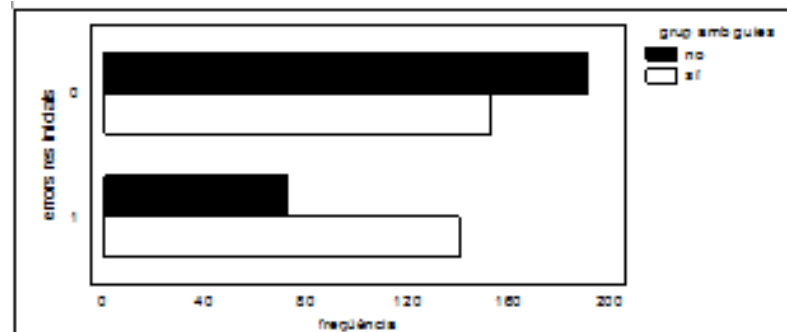
Pronúncies pròpies i no pròpies en la producció de <s>

■ Grup de control

□ Grup experimental

(0): Pronúncies pròpies
(1): Pronúncies no pròpies

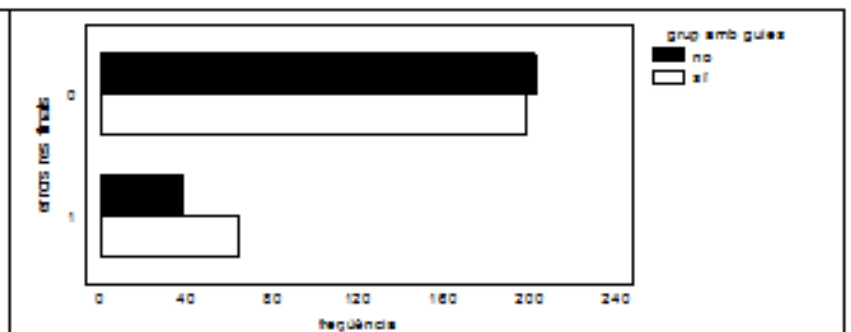
Avaluació inicial

p-valor (χ^2): 0,0000

Gràfic 7: pronúncies pròpies (0) i no pròpies (1) en la producció de <s>. Prova inicial dels estudiants de Comunicació (grups control i experimental)

Avaluació final

p-valor (χ^2): 0,0119

Gràfic 8: pronúncies pròpies (0) i no pròpies (1) en la producció de <s>. Prova final dels estudiants de Comunicació (grups control i experimental)

4. RESULTATS I DISCUSSIÓ

- Altres **factors** que han condicionat la millora en la pronúncia:
 - La **quantitat** de **pronúncies no pròpies** del català per estudiant.
 - Les **característiques fòniques** d'aquestes pronúncies.
 - La **quantitat d'hores** invertides en el treball autònom de les **Guies**.
 - La **subjectivitat** de l'aprenent.

5. CONCLUSIONS

5.1. Observacions generals

- **Millora** substancial de la **competència oral** dels estudiants després de treballar la pronunciació dels segment problemàtics.
- Els estudiants són **conscients** dels propis **problemes** de pronúncia i això els permetrà **treballar-los** de manera **autoregulada** i independent al llarg de la seva vida professional.
- L'**evolució** dels **alumnes** amb **accés** a les **Guies** ha estat més **satisfactòria** que la dels seus companys dels grups de control.

5. CONCLUSIONS

5.2. Perspectives de futur

- Ampliar les Guies, millorar-les i adaptar-les a les noves necessitats.
- Impulsar altres accions que permetin als alumnes consolidar aquesta tendència positiva observada en la docència d'assignatures de llengua oral.

6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

BAU, M.; PUJOL, M.; RIUS, A. (1998) *Curs de pronunciació. Exercicis de correcció i fonètica*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

CARRANZA, M. (2014) «Diseño de aplicaciones para la práctica de la pronunciación mediante dispositivos móviles y su incorporación en el aula de ELE». Ferrús, B.; Poch, D. (eds.) *El español entre dos mundos. Estudios de ELE en Lengua y Literatura*. Madrid/Frankfurt am Main: Iberoamericana/Vervuert: 279-297.
<https://dialnet.uniroja.es/servlet/articulo?codigo=4905509>

CARRERA-SABATÉ, J.; CREUS BELLET, I.; FERNÁNDEZ PLANAS, A.M.; BLANCO PIÑOL, E. (2014) «Modificar hàbits articuladoris a la universitat? Algunes reflexions al voltant de les Guies de pronunciació del català». Congrés Internacional de Docència Universitària (CIDUI). Models Flexibles de formació: una resposta a les necessitats actuals. <http://www.cidui.org/revistacidui/index.php/cidui/issue/current>

IX Congrés Internacional
de Docència Universitària
i Innovació, Bellaterra,
Universitat Autònoma de
Barcelona,
5-7 de juliol del 2016

Moltes gràcies per la vostra atenció!

<http://www.ub.edu/guiesdepronunciacio/>

